

3. EK NOTLAR

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI

Hazırlayan

Dr.Öğr.Üyesi.Meryem Salman

GİRİŞ

Topluma Hizmet Uygulamaları dersi, öğrencilerin toplumsal duyarlılık ve farkındalık, işbirliği, dayanışma, etkili iletişim ve öz değerlendirme becerilerini desteklemek amacıyla toplumsal bilincin uygulamalı olarak kazandırıldığı bir derstir.

Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi Nasıl Ortaya Çıktı?

1988 yılında 388 Avrupa üniversitesi rektörü tarafından onaylanmış Bologna Üniversiteler Anayasası'nda (Magna Charta Universitatum); -Geleceği kültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin belirleyeceği -Çevreye duyarlı kuşakların yetiştirilmesinin hedeflenmesi gerektiği ve -Topluma hizmetin üniversitelerin de bir fonksiyonu olduğu anlayışına vurgu yapılmış ve bu bağlamda “özerklik”, “öğretim ve araştırma birlikteliği”, “öğretim ve araştırmada özerklik” ve “insancıl anlayış” şeklinde dört temel prensip benimsenmiştir.

Bologna sürecine uyum bağlamında YÖK, eğitim fakültelerinde Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin verilmesini kararlaştırmıştır. Üniversitelerin toplumla bütünleşmesini sağlamak amacıyla YÖK, söz konusu dersin tüm üniversitelerde verilmesini uygun bulmaktadır. 2006 yılından bu yana Topluma Hizmet Uygulamaları dersi uygulanmaktadır.

Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi ile hizmet götürülmesi hedeflenen kişiler; Muhtaç ve Yoksullar, Engelliler, Yaşlılar, Çocuklar, Gençler, Kadınlar, Mahkûmlar, Mülteciler ve Göçmenlerdir. Konu olarak kapsama giren diğer konular ise, insan hakları, hayvan hakları ile çevre ve kültürel mirastır.

Topluma Hizmet Uygulamaları Dersinin Amaçları Nedir?

-Toplumunu gönüllülük kavramını ile tanıştırmak; paylaşma, farklı olanı tanıma-kabul etme, farklılıklara uyum sağlama, problem çözme, üretken ve yaratıcı olma gibi değerlerin geliştirilmesine olanak tanıyarak, öğrencilerimizin kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak,

-Yozlaşma, tembellik, alkol-sigara bağımlılığı gibi etmenlerle ortaya çıkan “Sağlıksız Toplum – Sağlıksız Birey” sarmalına alternatif çözümler üretmek ve uygulamak,

-Kültürel yozlaşmanın kırılmasını sağlayabilecek yeni dinamik bir gücün oluşmasını sağlayabilmek,

-Kişisel ve günlük sorunlarıyla uğraşan öğrencileri evrensel toplum değerleriyle buluşturmak, sosyal dayanışmayı desteklemek, yüksek değerlere sahip “dünya insanı” olabilme özelliklerini geliştirmelerine destek olmak.

I.Eğitim Alanında Örnekler

Okuma yazma becerileri kazandırmak

İlk ve ortaöğretim öğrencilerinin derslerine yardımcı olmak (Talebe göre farklı dersler labilir)

Üniversiteye hazırlananlara yardımcı olmak

Kitap toplama kampanyaları düzenlemek

Yabancı öğrencilere, Erasmus öğrencilerine Türkçe öğretmek

Okullarda çeşitli konularda seminer, konferans düzenlemek

Okulların boya ve temizlik işlerine yardımcı olmak

Bilgi yarışmaları düzenlemek

Trafik işaretleri eğitimi

Satranç kursları

Resim, dans, halkoyunları, müzik eğitimleri

Kütüphanelerde görev almak

II.Sağlık Alanında Örnekler

Hastanelerde talep ve ihtiyaca göre görev almak

Aile sağlığı merkezlerinde talep ve ihtiyaca göre görev almak

İlaç toplama kampanyaları düzenlemek

Kan bağıışı ve organ bağıışının önemini vurgulayacak sunumlar hazırlamak

Hastanede yatan çocuklara yönelik etkinlikler düzenlemek

III. Sosyal Alanında Örnekler

Yaşlı ve huzurevi faaliyetleri (Yaşlılarla sohbet, alışverişlerine yardım, temizlik ihtiyaçlarını giderme vb.)

Evde yalnız yaşayan yaşlı ve özürllülere yardım

Çocuk esirgeme kurumlarında görev almak

Sokak çocuklarının eğitimi

Engellilerin yaşam kalitesini iyileştirmeye yönelik çalışmalar

İlk yardım, deprem öncesi ve sonrası çalışmalar konusunda eğitim

Sivil savunma eğitimleri

Okul önlerinde gönüllü giriş çıkış saatlerinde gönüllü trafik polisliği

Müze ve ören yerlerinde gönüllü çalışma

Bağımlılıkla savaş eğitimi

Atıkların geri kazanılması eğitimi

Genç pazarda gönüllü çalışma

Gönüllü çocuk bakıcılığı

Oyuncak toplama kampanyası

Kıyafet toplama kampanyası

Aşevlerinde çalışmak

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfında görev almak

IV. Çevre Alanında Örnekler

Ağaç dikimi, dikilen ağaçların sulanması

Şehrin işlek bölgelerinde temizlik bilincinin yerleştirilmesi

Okullarda çevre temizliği konusunda etkinlikler düzenlemek

Atıkların geri kazanılması ile ilgili çalışmalar

Hayvan hakları bilincinin yerleştirilmesi

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİ KAPSAMINDA ETKİNLİKLERİN YÜRÜTÜLEBİLECEĞİ BAZI KURUM VE KURULUŞLAR

- Aşevi, huzurevi gibi sosyal hizmet alanları,
- Belediyelere bağlı birimler,
- Cezaevleri ve çocuk ıslahevleri,
- Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı merkezler, yetiştirme yurtları,
- Hayvan barınakları,
- Kamu yararına çalışan dernekler ve vakıflar (Kızılay, Yeşilay, TEMA, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı, Verem Savaş Derneği gibi),
- Kütüphaneler,
- Meslek odaları,
- Muhtarlıklar,
- Müzeler ve ören yerleri,
- Okul-aile birlikleri
- Organize sanayi bölgesi ve sanayi kuruluşları,
- Rehabilitasyon Merkezleri,
- Rehberlik Araştırma Merkezleri,
- Resmi ve özel hastaneler,
- Resmi ve özel okullar, (özellikle zihinsel engelliler okulu, görme engelliler okulu, işitme engelliler okulu),
- Üniversite ve bağlı birimleri,